

Дослідження підходів до регулювання доступності лікарських засобів для амбулаторних хворих

Чернуха В.М., Єгорова А. С.

Національний фармацевтичний університет України

Кафедра організації та економіки фармації

(м. Харків, Україна)

economica@nuph.edu

Державне регулювання у фармацевтичній галузі України здійснюється за багатьма напрямками: реєстрація ЛЗ; ліцензування діяльності в сфері обігу ЛЗ; атестація і сертифікація спеціалістів, зайнятих у сфері обігу лікарських засобів; державний контроль виробництва, виготовлення, якості, ефективності, безпеки лікарських засобів; державне регулювання цін на основні (життєво необхідні) ЛЗ; державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Його необхідність підтверджується як спеціалістами фармації, так і споживачами лікарських засобів.

До того ж ринковий механізм не завжди дає суспільству потрібні результати оскільки він не впливає на такі сфери як охорона здоров'я, освіта, соціальне забезпечення, фундаментальна наука, державне управління та громадян, які не беруть участі у виготовленні товарів (послуг), а виступають лише як споживачі (інваліди, діти, пенсіонери) тощо.

Необхідність регулювання цін на лікарські засоби в Україні спрямована на підвищення їх доступності для широких верств населення, враховуючи досить високий ріст цін як на усі товари, так і на лікарські засоби. Державна статистична служба України (ДССУ) проводить вибіркове дослідження середніх споживчих цін на товари (послуги) по Україні, в т.ч. і медикаменти, а саме, антибіотики вітчизняні, антибіотики імпорتنі, судинорозширювальні засоби вітчизняні, судинорозширювальні засоби імпорتنі, жарознижувальні і знеболювальні препарати вітчизняні, жарознижувальні і знеболювальні препарати імпорتنі.

Метою цього дослідження є проведення анкетування серед працівників аптек та споживачів лікарських засобів відносно ефективності методів регулювання доступності ліків для населення та їх ефективності, а також ефективності методу реімбурсації (відшкодуванні) вартості медикаментів за програмою «Доступні ліки».

Вказана програма використовується в Україні вже другий рік і спрямована на компенсацію (повну або часткову) вартості лікарських засобів для хворих на гіпертонічну хворобу, бронхіальну астму та цукровий діабет II типу. З початку 2021 року урядом України планується розширити перелік захворювань для компенсації вартості ліків. За цією програмою лікарські засоби відпускаються за електронним рецептом. При цьому до кінця 2021 року планується повний перехід на електронну рецептуру. До цього ж це допоможе вирішити такі болючі для України проблеми, як не виписування лікарями рецептів та безвідповідальне самолікування.

Для дослідження вищевказаних напрямків державного регулювання нами розробляється анкета для працівників аптек та споживачів лікарських засобів, яка дасть можливість встановити їх відношення до вказаних вище методів державного регулювання. Застосування анкетного методу дає змогу швидко отримати відповіді, обробити їх та візуалізувати з допомогою таблиць та графіків.